

Igaz mese a villamosmegállóból

Futok a villamos után.
Kár volt, elnéztem a számot.
Sebaj, gondolom,
Majd a Gellért téren átszállok.

Hideg van és a Gellért téren a 19-es villamosra, várok.
Összehúszom a kabátom.
Juj, de jó már jön is. Korai az öröm,
mert ez a lomha dög megállás nélkül elhúz előttem.

Már a villamosvezetőket is utálni kell?
– hangzik halkán mellettem.
Odanézek, egy idősebb hölgy
álldogál mellettem, szintén dideregve.
Közelebb lép, látja partnerére talált:
– Fura világ van itt, mindenki utál, mindenkit.
Az eladó a vevőt, a villamosvezető az utast.
Mi sem tehetünk mást, hát utáljuk egymást!

Mesélni kezd, egy darabig nem figyelek oda.
Azután érdekelni kezd, hogyan alakul egy ember sorsa.

Hetvenhárom éves — figyelek fel újra — nem látszik
annyinak, tényleg, meglepődésemnek ez az oka.
Ötvenhatban ment ki Amerikába, mert részeges, kurvás férje volt és
megszabadulásának ezt a módját találta ki.
Sokáig egy milliomosnál, házvezetőnőként dolgozott,
majd egy gyárban volt alkalmazásban.
A gyárban nem lehetett sokat, mert rájött a klimax.
Túl sok időt töltött a munkaidőből a WC-ben, s azt nem lehetett ott.

Felszállunk a villamosra. Ő tovább mesél.
Hetvennégyben jött haza.
Személyigazolványát megcsókolta, amikor megkapta.
Sokszor kérdezik tőle azóta:
Nem bánta meg?
Nem én! – mondja mindenkinek.
Nem, még akkor sem,
ha a megállóban hagyja a 19-es villamos.

Mert majd jön egy másik. És olyan szép a kilátás itt.
Nézi a gyönyörű Lánchidat.
Az Alagút után, egy megállóval a lakása előtt leszáll,
hogy tovább láthassa a Duna partot, amit egyszer elhagyott.

1986. február 6.

Öregség

Idős néni az ablakban,
álmodozva mereng
a Móricz Zsigmond körtér
reggeli forgalma felett.

Hálóingét összehúzva,
a napfénybe hunyorogva
tűnődik vajh, hová
sietnek ezek az emberek.

De rég is volt – sóhajthat
magában –, amikor még ő is
dolga után sietett,
egy pillantást sem vetve

az ablakokból leső öregekre.

1986. június 11.

Vágyakozás

Kissé távol tőlem, a villamoson ülve,
félreérthetetlen pillantású férfira
nézek fel újságomból.

Pillantását követve, szemlélődésének
tárgyát felfedezve,
elmosolyodok magamban.

Vékony derék, dús kebel,
jó frizura, csinos asszony áll előttem.

Magazinban nem mutatna jól.
Túl kövér! – mondaná a fotós.

De itt a villamoson, a hajnali utazáson,
munkába menet, a félreérthetetlen
pillantású férfit, igazán megértem.

1986. június 11.

Gondolatok a villamoson II.

Most nem villamos, hanem pótlék, autóbusz.
A pályát felújítják.
Hetek óta ezen dühöngök, ráadásul a Duna is kiöntött.
A mai sofőr egy fecsegő.
Nyilván jobb sorsra érdemes,
de az is lehet, hogy tévedek,
sofőr is lehet jókedvű és intelligens.
Megtudom, hogy süt a Nap,
hogy dolgozni tiszta szívvvel megyek,
hogy Gellért bácsi ma is tartja a keresztet,
hogy egy galamb a közlekedési lámpára fészkel,
hogy csúcs van,
hogy egy személygépkocsinak 30 m²-re van szüksége,
hogy a buszon 1 m²-en négyen is lötyögve elférnek,
akkor meg mi a fenének stb.
Megtudom, hogy ma a költészet napja van,
hogy szegény Attilánk éppen 50 éve
váltott hosszú utazásra vonatjegyet,
hogy este kabaré lesz a rádióban.
Az utazás végén megköszöni az asszisztenciát,
majd egy vicc mesélésébe kezd.
Mi különbség van egy betörő és egy nő között?
A poént már nem hallom, a leszállásnál éppen rám kerül a sor.

Jó kedvem is lehetne, de nincsen az.
Miközben a sofőr fecseg
a fülkében rádió szól,
az is hallatszik a mikrofonból.
Egy magyar pilóta arról a jumbó
gépről beszél, ami Cipruson
a leszállópálya elején áll,
farkával a tenger felé.
Siralomháznak is tekinthető
iszony alatt, vagy hatvan ember van
fogva tartva a fedélzeten.
Két embert már kidobtak, holtan.

És ez csak egy tragédia abból, ami a világban
és itthon éppen folyamatban van.
Miközben én villamos pótlék autóbuszon,
egy fecsegő pilóta vezetésével,
a szikrázó napsütésben,
a költészet napján,
a reggeli csúcsforgalomban,
a munkahelyemre utazom.

Este meghallgatom a kabarét, és a hétvégére gondolok,
mert nekem most, legjobb a tanyán.

1988. április 11.

Jó hecc volt!

Mindent elterveztem, mindent megérdeklődtem és akkor

- * éjjel nem aludtam, hogy el ne aludjak,
- * majd elaludtam,
- * amikor elindultam, elszakadt a szandálom és visszamentem,
- * megkérdeztem telefonon azt, amit eddig nem, a vonatot,
- * elindultam újra,
- * Metró végállomás, utána vonat,
- * csakhogy – karbantartás miatt – egy megálló pótlik szállított, *
- emiatt öt perccel lekéstem a vonatot,
- * egy órát ültem a forró kupéban, mire végre elindult,
- * megérkeztem a világ és Inárcs másik végére,
- * a tűző napon gyalogoltam egy órát,
- * találkoztam a kőművessel, aki kedvesen csak annyit:
- * Nini így egyedül? Nincs melege?
- * De van! (Szakadj meg, bezzeg a kövem az billeg.)
- * közben bájvigyor,
- * Innen már csak pár perc!
- * Csak bírjam.
- * itt a kertészet, tényleg alig van valami hátra,
- * csak a Bucka,
- * jó, hogy zárt cipőben jöttem, mert különben,
- * a homok elől be, hátul ki, fékező hatású lenne,
- * így is átérzem a beduinok helyzetét,
- * értem már az Arafat kendőjét.

Megérkezem, nyitok, locsolok, fürdök, zárok, jövök vissza.

* Alig fáradok,
* kendőt is kötök,
* csupán fél órát állok egy fűzfa alatt,
* a buszon Voltaire: Candide-ját olvasom,
* mellettem egy festő fiú alszik (csupa mész a gatyája),
* fejkendő s öregasszonyok, fekete nylon ruhában kelepelnek,
* végig rám tűz a Nap,
* nini a Nagyvárad tér. Hál' Istennek!
* Metró + a 16-os busz, már itt is van a Szalag utca.

Újra fürdök, kiiszom a Dunát...

* éppen leülnék, s akkor jön a Lányom,
* még pizsamában, az ágyból.
* Akkor eszünk?
* Na menj a francba!
* azért eszünk,
* később még fagyiért is elmegy.

Jó hecc volt!

Van kocsim is!

Van jogsim is!

Csak hát!

Férjem is van.

1993. július 3.

Káposztás tészta

Káposztás tésztát készültem főzni, de mosnom is kellett, ezért megkértem a családom, hogy reszeljék meg a káposztát.

Kisvártatva érkezik a Lányom a fürdőszobába:
– Mellékesen meg kívánom jegyezni, hogy az Apa, torzsalkodik és Te Anya, kecskére bízad a káposztát! – Hi-hi-hi, Ha-ha-ha.

Torzsalkodni annyit tesz, hogy megenni a torzsát, méghozzá egyedül, mert a torzsa annak jár, aki reszel.

Törölöm a kezem, megyek a konyhába, hogy rendre intsem a férjem: Hát, had egyen az a gyerek!

De lett nekem „nemulass”:
Aki nem dolgozik, az ne is egyék! – így a férjem.

Akkor viszont nekem kétszer annyi jár!
Mert úszott, a fürdőszoba mellett, a konyha is.

Nevettünk.

Ha nem lenne itthon már ez a lány, búskomorságba estünk volna rég.

1996. április 4.

Sikoly

Felálltam és kijöttem.
Nem bírtam tovább hallgatni.
Nem bírtam tovább részese lenni a beállt némaságnak.
Mérhetetlenül kínos megaláztatás sorozatnak lettem tanúja.
Mindenki helyett szégyelltem magam.
Nem kellett volna megtörténnie.
Megtörtént mégis!

Nyilvánvaló, hogy kellett, hogy eljött az idő, hogy kikíváncozott.

Feltett kérdésre.
Kétségbeesett sikoly a válasz.
Megalázó némaság.
Még megalázóbb: Kisegítelek!

Döbbenet minden jelenlevő részéről.
Döbbenet, az egyre inkább valósággá váló,
Eddig talán észre sem vett, vagy nem akart helyzetről.
És most itt a felismerés kényszere!
A tudomásul vétetés döbbenete kiült az arcokra.

Igen, igen kérem, ez itt a kőkemény kapitalizmus!

Nyílik a társadalmi olló.
Nyílik bizony, visszavonhatatlanul.
Egyik végén a már-már mérhetetlen gazdagság szabadságával.
A másik végén az egyre nyomasztóbb, sanyarú anyagi lét kínlódásával.
Mindez egy társaságon belül. (Társadalom kicsiben!)

Egyetemlegesen

- Ez a sikoly vezetett a rabszolgalázadásokhoz, a parasztfelkelésekhez, a forradalmakhoz, osztályharcokhoz!
- Ez a sikoly a társadalomban elfoglalt helyzetünk mértékegysége!
- Ez a sikoly a szétválás sikolya, mert nem ülhetünk többé ugyanazon asztal mellé. (Legalábbis nemsokára, nem!)
- Ez a sikoly a szegénység sikolya a gazdagsággal szemben. Lásd: 2001. szeptember 11.

2002. október 25.

Új irodámban

Hát átköltöztem.

Ülök méla magányomban,
Ebben a félreeső kis szobában.

Szemben velem hatalmas ablakok,
Amelyeken ki-kibámulok.

Átellenben két nagy fa,
Velük majd társaloghatok.

Már alig van rajtuk levél.
Némelyiken sárgán átüt a fény,
Vézna szárukon alig tartják maguk.
Reménytelen a kapaszkodásuk.

Könnyű nekem, hisz' én tudom, hogy
Sokáig nem maradnak águkon.

Vajon rólam ki gondol ilyet?
Ki látja az én életemet?

Kapaszkodásom hiábavaló?
Egyszer egem is felkap a szél.

Tarthat bármilyen erősen a nyél.
Elszállok egy másik világba,
Ahová nem hallatszik el a
Karolina út lármája.

1985. november 6.

Gondolatok a villamoson

Megállóban felnéztem egy szürke házra,
ahonnan befalazott testű, asszonyfejű
szobrok néztek vissza rám, mosolyogva.

Asszonyok, Ti életet adók.
Kariatidaként az életet
vállatokon tartók:
- falba építve,
- kőbe faragva,
- bronzból kiöntve,
- húsból, vérből teremtvé,
arcotokon mindentudó mosollyal,
hordjátok türelmesen, vagy
fogatokat összeszorítva
nehéz terhetek.

1985. június 7.

A villamos panasza

A másikat soha meg nem előzve.
Kijelölt pályára kényszerítve.
Tudatában annak, hogy én jobb vagyok.
Kullogok, kullogok a tehetetlenségben.
Legfeljebb egy nagyot lökve az előttem haladón.

De lazítani sem merek, mögöttem is már jönnek,
törtető új villamosok.

1985. június 7.